

Forbrytelse og straff

Etter gårsdagens nominasjonsmøte i Troms Høyre er det behov for å få fakta på bordet. Fakta som kan belyse prosessen og de politiske og moralske implikasjoner.

Av Jens Johan Hjort, ordfører i Tromsø

I lys av nominasjonsmøtet i Tromsø Høyre har det nylig avsluttede årsmøtet i Troms Høyre fått stor oppmerksomhet i media. Mye av oppmerksomheten har vært knyttet til valgkomiteens innstilling av Anne Berit Figenschau som 1. nestleder. Anne Berit har gjort det hun kan for å bidra til ro i Høyre etter sist helgs nominasjonsmøte. Hun har trukket seg som finansbyråd. Hun har ikke bidratt til konflikt i media, tvert imot har hun uttalt at hun har blitt tatt godt imot i byrådet og at samarbeidet har fungert godt. I forkant av årsmøtet i Troms Høyre har hun vært i kontakt med sentrale tillitspersoner i Høyres Hovedorganisasjon, valgkomiteen og Troms Høyre. Hun har bedt om råd for å bidra til ro i partiet, og tilbudt å trekke seg fra innstillingen som 1. nestleder. Fra alle kanter har det vært uttrykt at hun er ønsket med videre for å gjøre en jobb for partiet.

Lørdag morgen, noen timer før årsmøtet, ble hun gjort oppmerksom på at det mest sannsynlig ville komme en motkandidat. Hvilket jo er fair, og helt etter spillereglene. Men det ble ikke gitt noe som helst forvarsel om at landsdelens mektigste kvinne, statsråd Elisabeth Aspaker hadde tenkt å begå karakterdrap fra talerstolen. Vi snakker ikke om en glipp. Det var *overlagt* karakterdrap. Aspaker leste opp fra sitt forhåndsutarbeidede manus. Dette ble gjort foran kameraene til NRK og Nordlys. Uten forvarsel, som lyn fra klar himmel. Og her bidrar altså fiskeriministeren til å helle bensin på bålet, som resten av Høyre etter beste evne forsøker å slukke.

Fra talerstolen tar Elisabeth Aspaker et kraftig oppgjør med ukulturen som ligger i benkeforslag og kampvotering. Hun snakker om de etiske retningslinjer og om det å bevege seg i åpent lende. Og så feller hun Anne Berits kandidatur, uten å informere om kraftsalven som ville komme. Hadde Anne Berit visst, så hadde hun selvsagt trukket seg. Hvem lar seg frivillig bli slaktet av en statsråd?

Sist søndag, dagen etter nominasjonsmøtet i lokalpartiet fikk jeg en tekstmelding fra Elisabeth Aspaker. Uten noen form for kritikk fortalte hun at Høyre trengte meg både lokalt, regionalt og nasjonalt. Derfor hadde hun en innstendig bønn om at jeg tenkte gjennom saken.

Da jeg fikk høre hva som hadde skjedd på nominasjonsmøtet i går ringte jeg umiddelbart til Elisabeth. Hun kunne bekrefte historien og angret ikke. Noen grunn til å prøve å innhente Anne Berits versjon på forhånd hadde hun heller ikke sett.

Det var jeg som spurte Anne Berit om hun kunne tenke seg å stille som byrådsleder kandidat, og at min forutsetning for å stille var at hun var øverst på listen. Da sa hun ja.

Hvordan kan den ene bes innstendig om å stille som ordførerkandidat i Tromsø når det vil sende «gale signaler» å velge den andre inn som 1. nestleder i fylkespartiet? Svaret er vel dessverre at hvis man har bruk for en person ser man gjennom fingrene på det man opplever som forgåelser. Hvis man ikke har det kan de ofres for åpen scene.

Jeg fortalte Elisabeth hvor skuffet jeg var. Jeg spurte henne også om hvilke moralske og etiske regler som gjaldt for statsråder. Om karakterdrap utført på denne måte var «innenfor». Det mente hun at det var. Hun arbeidet for partiets beste.

Hvilket signal sender dette til unge kvinner og menn som er villige til å ta samfunnsansvar? Hvordan skal vi klare å rekruttere – og beholde – unge, dyktige, samfunnsengasjerte mennesker når landsdelens mektigste person opptrer på denne måte overfor nykommere?

Aspaker viste selv til partiets etiske retningslinjer fra talerstolen. I disse står det en god del om politisk lederskap. Punkt 8 regulerer ærlighet og tydelighet og at vi skal bygge en kultur for at man trygt skal kunne gi klare tilbakemeldinger. Punkt 9 går på at alle har et ansvar for å være gode rollemodeller i organisasjonen og gode ambassadører for partiet utad. Det er her Aspaker svikter. På nettopp disse to punktene. Hun snakker ikke til personen som hun feller, hun snakker om henne. Og hun bidrar ikke som en god rollemodell. Aspaker bidrar til ytterligere konflikt i partiet, og hun lar media få boltre seg.

Det er trist at vi har en minister som bruker moral og etikk når det passer seg slik, og lar være å bruke det når det er opportunt. Dette er overhodet ikke representativt for det liberalkonservative Høyre jeg har lært å kjenne og sette pris på i løpet av mine 4 år i politikken.